

Рівненський державний гуманітарний університет
Rivne State University of Humanities
Кафедра дошкільної педагогіки і психології та спеціальної освіти імені
проф. Т.І.Поніманської
Department of Preschool Pedagogy and Psychology and Special Education
named after prof. T.I. Ponimanska



АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОШКІЛЬНОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ:

Матеріали IV Міжнародних педагогічних читань пам'яті професора
Т.І.Поніманської

ACTUAL PROBLEMS OF PRESCHOOL AND SPECIAL EDUCATION:

Newsletter of the Fourth International readings devoted to
Professor Ponimanska T.I.

Рівне
Rivne
Видавець О.Зень
2021

УДК 373.2+376

A 43

Актуальні проблеми дошкільної та спеціальної освіти: матеріали IV Міжнародних педагогічних читань пам'яті професора Т.І.Поніманської, м. Рівне, 12 листопада, 2021 р. Рівне: Видавець О. Зень, 2021. 191 с.

Викладено матеріали учасників IV Міжнародних педагогічних читань пам'яті професора Т.І.Поніманської «Актуальні проблеми дошкільної та спеціальної освіти», яка відбулася у місті Рівне 11 листопада 2021 року.

© Колектив учасників конференції, 2021

© Видавець О.Зень, 2021

ISBN 978-617-601-392-1

ЗМІСТ

<i>Войтович Оксана</i> ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ В СПЕЦІАЛЬНІЙ ОСВІТІ	10
<i>Врочинська Людмила</i> ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ МЕТОДИЧНОГО СУПРОВОДУ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗДО	12
<i>В'юнник Вікторія</i> ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК УМОВА ДЛЯ САМОВИРАЖЕННЯ ДІТЕЙ П'ЯТОГО РОКУ ЖИТТЯ	14
<i>Гасєвська Анастасія</i> ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ «СІНКВЕЙН» У КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИВАЛЬНІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ ІЗ ЗНМ	16
<i>Горопаха Наталія, Данилюк Марина</i> ФОРМУВАННЯ ІНТЕРЕСУ ДО КНИГИ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	18
<i>Горопаха Наталія, Дякова Олена</i> МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ САМОСТІЙНОСТІ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У САМООБСЛУГОВУВАННІ	20
<i>Горопаха Наталія, Євгейчук Наталія</i> ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ПРИРОДИ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	22
<i>Горопаха Наталія, Зух Оксана</i> КОНСТРУЮВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ LEGO-DUPLO	24
<i>Горопаха Наталія, Литман Валентина</i> ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ЕКОЛОГІЧНОГО ТА ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ	25
<i>Горопаха Наталія, Московчик Інна</i> ФОРМУВАННЯ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ПРАЦЕЛЮБНОСТІ ЯК БАЗОВОЇ ЯКОСТІ ОСОБИСТОСТІ	29
<i>Горопаха Наталія, Хомич Надія</i> ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ВИВЧЕННЯ РІВНЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	30
<i>Джеджерера Клавдія, Лантух Надія</i> СЮЖЕТНО-РОЛЬОВА ГРА ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ ГУМАННОЇ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	33
<i>Джеджерера Клавдія, Піддубна Ірина</i> ТЕАТРАЛЬНО-ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	35

<i>Джеджеря Клавдія, Фесюк Яна</i> ВИХОВАННЯ ГУМАННИХ ВЗАЄМИН У ГРУПІ ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	37
<i>Дичківська Ілона, Бринських Юлія</i> ОСОБЛИВОСТІ ТОЛЕРАНТНОСТІ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	40
<i>Дичківська Ілона, Мазур Алла</i> СПЕЦИФІКА КОРЕКЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ІЗ ЗПР ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ	42
<i>Дичківська Ілона, Сакалош Іванна</i> ПСИХОГІМНАСТИКА ЯК ЗАСІБ КОРЕКЦІЇ ДИСПРАКСІЇ У ДІТЕЙ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИТКОМ МОВЛЕННЯ	45
<i>Дичківська Ілона, Улюкаєва Ірина</i> МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ КОНЦЕПЦІЇ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СОФІЇ РУСОВОЇ	47
<i>Загородня Людмила</i> ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ НА ПЛАТФОРМІ ZOOM	50
<i>Козак Людмила, Федорова Світлана</i> ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В КОМУНІКАТИВНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	52
<i>Козлюк Ольга</i> ФОРМУВАННЯ ПОЧАТКОВИХ НАВИЧОК ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»	54
<i>Козлюк Ольга, Беднарчук Ірина</i> ВИХОВАННЯ ГУМАННИХ ПОЧУТТІВ ДОШКІЛЬНИКІВ В ПРОЦЕСІ СПІЛКУВАННЯ З ВИХОВАТЕЛЕМ	57
<i>Козлюк Ольга, Вишневська Іванна</i> РОЛЬ І МІСЦЕ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР З LEGO У РОЗУМОВОМУ ВИХОВАННІ ДОШКІЛЬНИКІВ	59
<i>Козлюк Ольга, Гаврилюк Ольга</i> ВИХОВАННЯ МОРАЛЬНИХ ПОЧУТТІВ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ МУЛЬТИПЛІКАЦІЙНИХ ФІЛЬМІВ	62
<i>Козлюк Ольга, Грипич Зінаїда</i> ВЗАЄМОДІЯ ЗДО І СІМ'Ї У ФОРМУВАННІ МОРАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ДОШКІЛЬНИКІВ	64
<i>Козлюк Ольга, Грицай Юлія</i> МУЗИКОТЕРАПІЯ ЯК ЗАСІБ КОРЕКЦІЇ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	66
<i>Козлюк Ольга, Лозян Наталія</i> ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МОРАЛЬНОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	69

<i>Козлюк Ольга, Мошук Катерина</i>	ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ	70
<i>Кондратець Інна</i>	РЕФЛЕКСІЙНА КУЛЬТУРА ЯК НЕОБХІДНА КОМПОНЕНТА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНИХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	73
<i>Косарева Галина</i>	ОСОБЛИВОСТІ ВІДНОВЛЕННЯ МОВЛЕННЯ ПРИ СЕМАНТИЧНІЙ АФАЗІЇ	75
<i>Косарева Галина, Ворощук Наталія</i>	ОСОБЛИВОСТІ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ЗАЇКАННЯМ	77
<i>Косарева Галина, Заморська Л.</i>	ОСОБИСТІСНО- ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД В КОРЕКЦІЙНО-ЛОГОПЕДИЧНІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИНЕННЯМ МОВЛЕННЯ	79
<i>Косарева Галина, Серикина Світлана</i>	ПСИХОЛОГО- ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ СЕНСОРНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ТПМ В УМОВАХ НАВЧАЛЬНО- РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ЦЕНТРУ	81
<i>Косарева Галина, Сива Олена</i>	ФОРМУВАННЯ ЗВУКО- СКЛАДОВОЇ СТРУКТУРИ СЛОВА У ДІТЕЙ З МОТОРНОЮ АЛАЛІСІЮ	83
<i>Косарева Галина, Хлистік Софія</i>	СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ДИТИНИ З ТЯЖКИМИ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ ТА ЇЇ СІМ'Ї	85
<i>Косарева Оксана, Баранчук Дарина</i>	ФОРМУВАННЯ ЕМПАТІЇ У ДОШКІЛЬНИКІВ З АГРЕСИВНИМИ ПРОЯВАМИ	87
<i>Косарева Оксана, Варейчук Катерина</i>	ДО ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ДІТЕЙ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ГРУПИ	89
<i>Косарева Оксана, Мельничук Світлана</i>	ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОЇ ЧУТЛИВОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	91
<i>Косарева Оксана, Тертична Галина</i>	ПСИХОЛОГО- ПЕДАГОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОЗЛАДІВ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ	93
<i>Косарева Оксана, Степанець Анастасія</i>	ВПЛИВ СТИЛЮ СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ НА АДАПТАЦІЮ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ ДО ЗДО	94

<i>Косарева Оксана, Тимошок Богдана</i> ВИЯВЛЕННЯ РІВНІВ КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ СЮЖЕТНО-РОЛЬОВОЇ ГРИ	96
<i>Кравець Любов</i> ВИХОВАННЯ «МИСЛЕННЯ ВИЩОГО ПОРЯДКУ»	98
<i>Маліновська Наталія, Голуб Олена</i> МЕТОДИКА РОЗВИТКУ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ У ПРОСТОРІ СУЧАСНОЇ ДИТЯЧОЇ КНИГИ	101
<i>Маліновська Наталія, Кондратюк Тетяна</i> РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ МУЗИКИ В РІЗНИХ ВИДАХ МУЗИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	102
<i>Маліновська Наталія, Крючкова Ірина</i> РОЗВИТОК ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ПЕРЕДШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ LEGO-КОНСТРУЮВАННЯ	104
<i>Маліновська Наталія, Лічна Світлана</i> ОЗДОРОВЛЮВАЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ДИХАЛЬНИХ ВПРАВ	106
<i>Маліновська Наталія, Макарець Анна</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ТРЕТЬОГО РОКУ ЖИТТЯ	108
<i>Маліновська Наталія, Музичук Тетяна</i> МНЕМОТЕХНІКА В ОСВІТНЬО-МОВЛЕННЄВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	109
<i>Маліновська Наталія, Мурдза Христина</i> УКРАЇНСЬКА НАРОДНА КАЗКА ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ОБРАЗНОГО МОВЛЕННЯ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	111
<i>Марєєва Тетяна</i> ВИКОРИСТАННЯ ІГОР В РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ	113
<i>Мартинюк Галина</i> РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У ЗОБРАЖУВАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	115
<i>Машовець Марина, Карнаухова Антоніна</i> РОЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ КАЗКИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	118
<i>Павлюк Тетяна</i> ДО ПРОБЛЕМИ ВИХОВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ	120
<i>Павлюк Тетяна, Кутянська Соломія</i> ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕНЬ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ПРО ФОРМУ І ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ	121

<i>Павлюк Тетяна, Мельничук Дарина</i> МОЖЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНИХ ПОНЯТЬ У ДОШКІЛЬНИКІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ОБРАЗОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	124
<i>Павлюк Тетяна, Музичук Юлія</i> РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ДИЗАРТРІЄЮ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ КОМПЛЕКСУ «ЖИВИЙ ЗВУК»	126
<i>Павлюк Тетяна, Петришина Наталія</i> НЕБИЛИЦІ ЯК СУЧАСНИЙ ЗАСІБ НАВЧАННЯ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ЕЛЕМЕНТІВ МАТЕМАТИКИ	128
<i>Павлюк Тетяна, Сидорчук Ольга</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ ПРОВЕДЕННЯ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР З ЦІКАВИМ МАТЕМАТИЧНИМ МАТЕРІАЛОМ	129
<i>Павлюк Тетяна, Тишкун Валентина</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КАЗКОТЕРАПІЇ У РОЗВИТКУ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ ІЗ ЗНМ	131
<i>Павлюк Тетяна, Чучман Ірина</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕНЬ У ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ ПРО МНОЖИНУ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ СЕНСОРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	132
<i>Павлюк Тетяна, Швед Віта</i> ДО ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ДИЗАРТРІЄЮ ЗАСОБАМИ МАЛИХ ФОЛЬКЛОРНИХ ЖАНРІВ	134
<i>Павлюк Тетяна, Штокало Оксана</i> РОЛЬ СЮЖЕТНО-РОЛЬОВОЇ ГРИ У ВИХОВАННІ ДРУЖНИХ ВІДНОСИН МІЖ СТАРШИМИ ДОШКІЛЬНИКАМИ	137
<i>Павлюк Тетяна, Ярмолюк Ліля</i> ДО ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПАМ'ЯТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	139
<i>Половіна Олена</i> ІНТЕНСИФІКАЦІЯ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ: ВИКЛИКИ Й РИЗИКИ	140
<i>Руденко Наталія, Баландюк Марія</i> ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ НЕТРАДИЦІЙНИХ ТЕХНІК МАЛЮВАННЯ	142
<i>Руденко Наталія, Винар Марія</i> ФОРМУВАННЯ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ЗНМ ІІІ РІВНЯ ЗАСОБАМИ ТЕХНОЛОГІЇ ЛЕПБУК	145
<i>Руденко Наталія, Зайка Дарія</i> ОСОБЛИВОСТІ ПРОСОДИЧНОЇ СТОРОНИ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОЛІМОРФНОЮ ДИСЛАЛІЄЮ	146
<i>Руденко Наталія, Крутяк Ірина</i> КОРЕКЦІЯ ЗВУКОВИМОВИ	148

У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ДИЗАРТРИЄЮ ЗАСОБАМИ ЛОГОРИТМІКИ	
<i>Руденко Наталія, Мурдза Христина</i> ВИКОРИСТАННЯ УСНОЇ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ У РОБОТІ З ДІТЬМИ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИНЕННЯМ МОВЛЕННЯ	150
<i>Руденко Наталія, Скляревська Таміла</i> ВІДНОВЛЕННЯ МОВЛЕННЄВОГО СПІЛКУВАННЯ ПРИ ДИТЯЧІЙ АФАЗІЇ	153
<i>Руденко Наталія, Шевцова Лариса</i> РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ВПРОВАДЖЕННЯ ТВОРЧИХ ІГОР ЯК ЗАСОБУ ВИХОВАННЯ ЛЮДЯНОСТІ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	155
<i>Сторож Олена, Попик М.</i> РОЗВИТОК УЯВИ ДІТЕЙ ЗА ДОПОМОГОЮ ТВОРЧОЇ ГРИ	157
<i>Трачук Марина</i> ЗМІСТ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЛОГОПЕДА В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТЬНОГО ПРОСТОРУ	158
<i>Фасолько Тетяна</i> ФОРМУВАННЯ ОБРАЗОТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ	161
<i>Федорова Наталія</i> ГУМАНІСТИЧНА ПАРАДИГМА У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЛОГОПЕДІВ ЯК ВИМОГА СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ	163
<i>Федорова Наталія, Щавінська-Тихомирова Марина</i> ІГРИ З КОЛЬОРОМ ЯК ЗАСІБ КОРЕКЦІЇ МОВЛЕННЄВИХ ПОРУШЕНЬ	165
<i>Ферт Ольга, Воробей Неля</i> РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРА ЗАСОБАМИ АВА-ТЕРАПІЇ	167
<i>Ферт Ольга, Гатауліна Анастасія</i> КОРЕКЦІЯ ЗАЇКАННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ЛОГОРИТМІКИ	169
<i>Шадюк Ольга, Коськовецька Марина</i> ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВИХОВАННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЛЮБОВІ ДО БАТЬКІВ	172
<i>Шадюк Ольга, Солодуха Ольга</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЛЮБОВІ ДО МАЛОЇ БАТЬКІВЩИНИ В СУЧАСНОМУ ОСВІТЬНОМУ ПРОСТОРІ	174

<i>Шостак Ольга, Вахнюк Інна</i> КОРЕКЦІЯ ЗНМ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ЛОГОРИТМІКИ	176
<i>Шостак Ольга, Солоненко Анна</i> СПЕЦИФІКА РОЗВИТКУ МОВЛЕННЄВИХ УМІНЬ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ СПІЛКУВАННЯ	178
<i>Шостак Ольга, Хондока Катерина</i> ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	181
<i>Юрчук Олексій, Тишинська Яна</i> РІВЕНЬ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ТА СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЇЇ ПІДВИЧЕННЯ	183
<i>Яциур Любов, Столярчук Оксана</i> ФОРМУВАННЯ ТЕХНІЧНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК У ДІТЕЙ П'ЯТОГО РОКУ ЖИТТЯ В РІЗНИХ ВИДАХ ЗОБРАЖУВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	186
<i>Яциур Любов, Іваненко Аліна</i> РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ НА ЗАНЯТТЯХ З АПЛІКАЦІЇ	188

роботи, яка об'єднує на основі загальної проблеми учасників у пошуках оптимальних її вирішень у колективному обговоренні) та багато ін. [4].

Саме тому ці форми роботи з батьками сприяють ефективному формуванню досвіду моральної поведінки дошкільників. Адже, перші уроки моралі дитина засвоює у сім'ї, опановуючи за допомогою батьків норми поведінки, які наслідуює. Під час дошкільного віку формується особистість під впливом морального виховання, дитина усвідомлює почуття обов'язку на основі аналізу своєї поведінки та суспільних вимог.

Отже, педагоги закладу дошкільної освіти вчать взаємодіяти з батьками, щоб організувати співпрацю, враховуючи вимоги сучасної освітньої практики для формування морального виховання дітей дошкільного віку.

Література:

1. Кисельова О.І. Морально-етичне виховання дітей старшого дошкільного віку засобами українського фольклору: автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.08 / Південноукраїнський держ. педагогічний ун-т ім. К.Д.Ушинського. Одеса. 2009. С. 279.

2. Федорова М.А. Моральна поведінка особистості: гуманітарний аспект. *Наукові записки: Збірник наукових статей Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова*. 2008. № 71. С. 213 – 219.

3. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція) / Авт.група: Байєр О.М., Безсонова О.К., Брежнева О.Г., Гавриш Н.В., Загородня Л. П. та ін. ; Під кер. Т.О.Піроженко. Київ, 2021.

4. Шаповалова О.В. Роль сім'ї у дошкільній освіті: теорія і практика: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Суми: Редакційно-видавничий відділ СумДЮУ імені А.С.Макаренка, 2019. С.225.

5. Психолого-педагогічні аспекти взаємодії вихователя дошкільного закладу з батьками вихованців. Режим доступу: URL <http://www.apppsychology.org.ua/data/jrn/v4/i16/4.pdf> (Дата звернення 25.10.2021).

6. Каньоса Н.Г. Теорія і методика співпраці ДНЗ з родинами. Кам'янець-Подільський нац. унів. ім. І. Огієнка, 2015. С.121.

*Козлюк Ольга,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної педагогіки і
психології та спеціальної освіти імені проф. Т. І. Поніманської*

*Грицай Юлія,
здобувачка другого рівня вищої освіти
Рівненський державний гуманітарний університет*

МУЗИКОТЕРАПІЯ ЯК ЗАСІБ КОРЕКЦІЇ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

В останні десятиліття мовленнєві порушення стали досить поширеним явищем (за статистикою вони спостерігаються у третини обстежених дітей). Це явище ускладнюється ще й тим, що окремі мовленнєві порушення можуть позначатися на інтелектуальному розвитку дитини. Затримки в розвитку мовлення стають причиною затримки психічного розвитку дитини, обмежують її загальний потенціал. Мовленнєві проблеми в подальшому житті дитини можуть стати причиною неуспіху дитини в школі. Наслідком цього найчастіше є занижена самооцінка, закомплексованість, неврози.

Учені Л. Белякова, О. Дьякова вказують, що переважна кількість дітей із мовленнєвими порушеннями навчаються і виховуються в загальноосвітніх навчальних закладах, і з кожним роком кількість таких дітей зростає. Діти з мовленнєвою патологією зазвичай мають труднощі у навчанні. Тому вчені пропонують для корекції порушень письма і читання у дітей молодшого шкільного віку використовувати засоби арттерапії [3].

Тривалий час арттерапія як напрям психокорекції застосовувалася виключно у психотерапевтичній практиці. Однак нині значно зріс інтерес до механізмів впливу мистецтва на дитину з порушеннями мовлення у процесі корекційного навчання та виховання. Вона використовується у соціальній сфері, центрах реабілітації та спеціальних закладах освіти, оскільки, «...не зважаючи на тісний зв'язок з лікувальною практикою, арттерапія у багатьох випадках має переважно психопрофілактичну, розвивальну та соціалізуючу спрямованість» [1].

Останнім часом все частіше в логопедичній роботі з дітьми використовується такий напрям арттерапії як музикотерапія. Музикотерапія – це ліки, які слухають. Про те, що музика здатна змінити душевний і фізичний стан людини, знали ще в Давній Греції та інших країнах. Скрипка і фортепіано заспокоюють нервову систему, а флейта має розслаблюючу дію. Найбільш значний ефект від музики – це профілактика та лікування нервово-психічних захворювань.

Рецептивна музикотерапія, як правило, використовується у роботі з дітьми з порушеннями мовлення, які мають емоційно-особистісні проблеми, міжособистісні конфлікти, переживають стан емоційної депривації, відрізняються підвищеною тривожністю, імпульсивністю. Музичне мистецтво є одним із найсильніших засобів виховання, за допомогою яких здійснюється формування особистості. Його сила полягає у впливі на почуття, у збагаченні духовного світу; воно є складним компонентом всебічного розвитку особистості. У процесі музичного виховання у дітей формується інтерес до музики, естетичний смак, оцінне ставлення до музичних творів, розвиваються музичні здібності.

Провідна роль у музичному вихованні дошкільників належить співам. Навчання співу є одним із найсильніших засобів естетичного впливу на дитину з мовленнєвими порушеннями, оскільки спів є природньою потребою дитини щодо

вираження її почуттів. Заняття співами викликають у дітей-логопатів позитивні емоції, які активізують їхню мовленнєву діяльність, відволікають їхню увагу від мовленнєвого акту, що є дуже важливим для дітей з нечітко вираженим загальним недорозвиненням мовлення і фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення.

Водночас співи у закладі дошкільної освіти, на думку В. Литвиненко, варто розглядати як засіб зміцнення організму дошкільників. Систематичне застосування музики у логопедичній роботі сприяє виправленню, поліпшенню мовлення, його контролю. Діти під час логопедичних занять з елементами музикотерапії відчувають себе розкуто, комфортно, позбавляються комплексів [2].

У процесі співу в дітей розвиваються слухові уявлення, без яких неможливе правильне відтворення мелодії голосу, мелодичний слух, чуття ритму, музична пам'ять, емоційний відгук на музику.

Навчання співам займає особливе місце в системі комплексного методу лікування заїкання у дошкільників (упроваджується робота над розучуванням пісень; співаючи, діти змушені вимовляти слова протяжно, чітко, що допомагає їх правильному засвоєнню; після цього - послідовно ускладнюються мовленнєві вправи). Текст пісні підпорядкований певному ритму, що сприяє вимові складних для дітей-логопатів звуків, складів. Треба дотримуватися гігієнічних умов при проведенні занять, тоді вони сприятимуть зміцненню легень, артикуляційного та голосового апаратів. Заняття співами допомагають організувати, об'єднати дитячий колектив. У дітей змалечку з'являється бажання слухати і проявляти себе в різних видах музичної діяльності. Співи - найбільш доступна і масова форма музичного виховання.

Таким чином, використання засобів арттерапії, і зокрема музикотерапії у роботі з дітьми з мовленнєвими порушеннями дозволяє, по-перше, поліпшити емоційний стан дитини, впливаючи на почуття дитини, а по-друге, сприяє подоланню мовних порушень, зокрема фонетико-фонетичному недорозвитку мовлення, заїканню.

Література:

1. Копытин А. И. Основы арт-терапии. СПб. : Лань, 2009. 252 с.
2. Литвиненко В.А. Застосування арттерапії в логопедичній роботі з дошкільниками та молодшими школярами : навч.-метод. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2011. 112 с.
3. Медведева Е. А., Левченко И.Ю., Комиссарова Л.Н., Т.А.Добровольская. Арт-педагогика и арттерапия в специальном образовании: учеб. для студ. сред. и высш. учеб. заведений. Москва, 2001. 248 с.

Наукове видання

Актуальні проблеми дошкільної та спеціальної освіти:

Матеріали IV Міжнародних педагогічних читань пам'яті професора
Т.І.Поніманської

Actual problems of preschool and special education:

Newsletter of the Fourth International readings devoted to
Professor Ponimanska T.I.

Технічний редактор:

Ольга Шадюк

Відповідальний за випуск:

Ілона Дичківська

Підп. до друку 10.11.2021

Видавець О. Зень

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

Серія РВ № 26 від 6 квітня 2004р.

Вул.Кн. Романа 9/24, м.Рівне, 33022

068-0250-674; olegzen@ukr.net

Друк: VPM-ПОЛІГРАФ